UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er] euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam] s[ecundu]m Curia[m]

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Feria quarta post dominicam de passione. Textus euange. Joan. cap. x.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70429

Visual Library

ꝓo qđ erit in patria poſt reſurrectionem:
erit iuge et cōtinuum :cum maximo amo
re et tripudio.

Feria quarta poſt dominicaꝫ
de paſſione.
Textus euange. Joan. cap̄. x.

Acta ſunt encenia in
f hieroſolymis ⁊ hyemſ
erat. Et ābulabat ie/
ſus in templo in por
ticu ſalomonis. Circūdederūt
ergo eum iudei. et dicebant ei.
Quouſqꝫ aīam noſtrā tollis:
Si tu es chriſtus dic nobis pa
lā. Rn̄dit eis ieſus. Loqr vobis
⁊ nō creditꝫ. Opa q̄ ego facio ī
noīe patris mei: hec teſtimoni
um ꝑhibent de me. Sed vos n̄
creditis: q2 nō eſtis ex ouib9 me
is Oues mee vocē meā audiūt:
⁊ ego cognoſco eas: et ſequūtur
me. Et ego vitā eternā do eis. ⁊
nō ꝑibūt in eternū: ⁊ nō rapiet
eas qſqꝫ de manu mea. Pr̄ me
us qđ dedit mihi maī9 oīb9 eſt.
⁊ nemo pt rape de manu patris
mei. Ego et pater vnū ſumus.
Suſtulerūt lapides iudei vt la
pidarent eū. Rn̄dit eis Jeſus.
Multa bona opera oſtendi vo/
bis ex pr̄e meo: ꝓpter qđ corū
opus me lapidātꝫ: Rn̄derūt ei
iudei. De bono ope nō lapidā9
te ſꝫ de blaſphēia. ⁊ q2 tu hō cū
ſis facis teipm̄ deū. Rn̄dit eis
ieſus. Nōne ſcriptū eſt in lege
vr̄a. q2 ego dixi: dij eſtꝫ: Si illoſ
dixit deos ad quos ſermo dei fa
ctus eſt: ⁊ n̄ pōt ſolui ſcriptura:
quē pr̄ ſctificauit et miſit ī mū/
dū: vos dicitis quia blaſphe/
mas. q2 dixi fili9 dei ſū. ſi nō fa/
cio opa pr̄is mei nolite credere
mihi. Si āt facio: et ſi mihi non
nō vultꝫ credere. opib9 credite
vt cognoſcatis ⁊ credatꝫ q2 ī me
eſt pater ⁊ ego in patre.

Acta ſunt ence/
f nia in hierl'ymis ⁊c̄. Joā. x.
In p̄nti euāgelio tangūtur
tria pūcta: q̄ ſunt: Introga
tio: Reſponſio. Malignatio
Quantū ad primū tāgit interrogatio:
quā chr̄o iudei malicioſe fecerūt. Eſt aūt
ſciendū ꝙ encenia idē eſt qđ innouatōes
⁊ initiatōes. ab en qđ eſt i: ⁊ cenos vel ce
non: nouū ſm̄ Aug. Eſt āt iſta inouatio
vl' initiatio qn̄ res nouit ſuo vſui applica
tur. Vn̄ induēs nouā veſtē nouit: dr̄ en/
ceniare veſtē. Iſta ḡ encenia de q̄b9 ē ſer/
mo: erat feſtū dedicatōnis tēpli: q2 tēplū
qn̄ dedicat ſuo vſui applicat. Dr̄ ḡ (Fcā
ſr̄) circa mēſē decēbris (encenia) i. feſtū de/
dicatōis tēpli. qđ tn̄ dr̄ plr̄ encenia: quia
plib9 dieb9 illa ſolēnitas agebat (i hiero
ſolymis). i. in hierl'm. (⁊ hyems erat) Ad
dit aūt h̄ de tp̄e h9 ſolēnitatis. Pmo ſm̄
Gre. vt ieſſe malicie frig9 iudeoꝝ cordib9
indicaret. Scđo ſm̄ Theo. ad oñdēduꝫ
ꝙ chr̄s eſſꝫ paſſiōi ꝓpinqu9. q2 vt ait: i ve
re ſeqnti paſſus eſt. Tertio ſm̄ Alchui. ⁊
Be. vt intelligat iſta eſſe dedicatio tem/
pli: quā Judas machabe9 fecit. Triplex
eīn fuit ī hierl'm tēpli dedicatio: vt iſti di
cūt: et mgr̄ hiſt. ⁊ s. Tho. ⁊ oēs. Pria fa
cta ē ſub ſalomōe. x. die Septēbrꝫ. de q̄ hr̄
iij. Reg. viij. ⁊ vſqꝫ ad ſubuerſionē tēpli
ſingul' ānis eadē die feſta duo celebrabāt:
dedicatōis. ſ. et expiatōis. de q̄ hr̄ Leui.
xxiij. Scđa ꝓo ſub zorobabel: iudeis a ca
ptiuitate babylonie reuerſis: ⁊ reedificato
tēplo: de q̄ hr̄. j. Eſđ. vj. Et hec facta eſt
in vere. xij. die martij. Tertia āt ſub iuda
machabeo aſamonei ſeu matathie filio:
Antioch9 eīn epiphanes polluit tēplum
ſordib9 idoloꝝ: et vtenſilia ei9 ꝓphanauit.
ſed Judas mūdauit tēplū: ⁊ vtēſilia rſti/
tuit in locꝭ ſuis. Et hec fuit q̄dā tēpli de/
dicatio facta. xxv. die mēſis decēbris: de q̄
hr̄. j. Mach. iiij. Eſt tn̄ ſciendum ꝙ ſm̄
Chryſ. iſta dedicatio nō eſt tertia ſꝫ ſcđa

Et tūc oportʒ dicere ꝙ erat hyems eo mō q̄ mediū pōt dici extremuʒ. Erat em̄ tēpꝰ mediū inter hyemē ⁊ ver: circa. ſ. fineʒ vniꝰ ⁊ ꝑncipiū alteriꝰ: ideoqꝫ poterat dici tp̄s veris ⁊ tp̄s hyemis. Quāuis etiā dici poſſit ꝙ hyems dr̄ oē tp̄s frigidū ⁊ humidū: etiāſi ſit in vere vel autūno (Et ambulabat Jeſus in tēplo). i. i atrio tēpli ſm̄ Alchui. ⁊ mag. hiſt. ⁊ itellige i atrio ſcdo in q̄ iudaicꝰ ꝑplſ mūdꝰ orabat: nō aūt in ꝑmo qd̄ etiā gētilibꝰ patebat. De qbꝰ atrijs habes dn̄ica ꝑma in q̄drageſ. (in porticu Salomonis). i. in q̄ ꝯpleto tēplo erexit columnā erea ſup quā dn̄m in die dedicatiōis eius flexis genibꝰ adorauit: ſm̄ Alchui. ⁊ magi. hiſt. cū tn̄ iudei ſoleāt orare ſtātes: ⁊ in q̄ etiā poſt ſp̄ ꝯſueuerat orare. Et licʒ illud tēplū totū fuerit deſtructū: vt hʒ in fine q̄rti Reg. ⁊ in fine Hierem̄. tn̄ aliō ſimile fuit reparatū. locqꝫ ⁊ atriū ⁊ porticꝰ idē nomē retinuit. (Circūdederūt ḡ eū iudei) q̄ſi cōprimētes eū ⁊ terrere volētes (⁊ dixerūt ei) volētes non addiſcere: ſed cape ⁊ decipe ſʒ Aug. (q̄uſqꝫ aīaʒ noſtrā tollis?) .i. ſuſpēſos detines ⁊ in ambiguo ſm̄ Alchui. nō declarādo nobis aꝑte q̄s ſis. Et hoc ſm̄ s. Tho. adulatorie dicūt: oñdētes ſe deſiderare ꝙ ab eo audiāt veritatē. Mētiuntur tn̄ ſm̄ Chryſ. qꝛ ipſe ſp̄ palā loq̄bat: ⁊ in locis ⁊ in tp̄ibꝰ ſolēnibꝰ. Chryſ. Et aduerte ꝑuerſitatē illoꝝ. Nā cū ꝑ ſermonē erudit: dicūt ei: qd̄ ſignū facis: cum aūt ꝑ opa demōſtrat: dicūt ei (ſi tu es chriſtus dic nobis palam) q̄ſi ſp̄ ad ꝯtrariū ſtātes. Hec ille. Scd̄m aūt ꝙ dicit Auguſt. chr̄m purū hoīem credebāt: diuinitatē eiꝰ in ꝓphetis intelligere nō valentes. ⁊ iō vt dr̄ Alchui. ⁊ etiā Aug. ſi ſe chr̄m ꝓfeſſus fuiſſet: ſtatim q̄ſi ꝯtra ceſarē ſibi iudeoruʒ regnū vſurpare vellet: ꝑſidi eū occidēduʒ ꝑſentaſſent. In hac ꝑte eſt morale documentuʒ de q̄ Theo. ait: Satagas tu q̄qꝫ dū hyems imminet. i. vita pn̄s turbinibꝰ iniq̄tatis cōcuſſa: ſpūales encenias tui tēpli celebrare: ſp̄ renouādo teipm̄. ⁊ aſcēſiōes in corde tuo diſponēs. Tūc ieſus erit preſto tibi in porticu ſalomonis: pacificū ſtatum tibi tribuens ſub regimine ꝓprio. In regno aūt futuro nemo renouatiōis ſolēnia ꝑficere poterit. Hec ille.

Quātū ad ſcd̄m tāgit chr̄i r̄nſio: de q̄ dr̄ Alchui. Dn̄s aūt ita tꝑauit r̄nſionē vt ⁊ calūniatoꝝ ora ꝯcluderet: ⁊ qꝛ chr̄s ē indelibꝰ ꝑpāderet: ⁊ de hoīe q̄rētibꝰ diuinitatis myſteria narrat. Hec ille. Vn̄ ſequit (Reſpōdit eis ieſus: Loq̄r vobis ⁊ nō creditꝭ) q̄ſi di. Quare petitꝭ vt dicaʒ vobis ſi ſum chr̄s? Nō em̄ crederetꝭ mihi ſi dicerē vob veritatē ſicē neqꝫ creditꝭ mihi i alijs q̄ doceo Si em̄ nō creditꝭ mihi teſtātibꝰ opibꝰ: vt dr̄ Chryſ. quō ſolo ꝟbo crederetꝭ? Nā (opa) .i. miracl'a (q̄ ego facio in noie p̄ris mei). i. ad gl'iam p̄ris mei ſm̄ s. Tho. vl' in noie .i. ꝟtute p̄ris mei. i. dei vel dī p̄ris. nā chr̄s vt hō opabat in ꝟtute dei: vt deꝰ ꝓo i virtute dei p̄ris. i. quā deꝰ p̄r ei cōicauit (illa teſtimoniū ꝑhibēt de me) q̄ntuʒ ad veritatem doctrine ⁊ ſcitatē vite. Lʒ em̄ mali poſſint miracl'a facere in teſtimoniū ꝟitatis: tn̄ ſi falſa ꝑdicarēt nunq̄ꝫ poſſent miracl'a facere. qꝛ. ſ. deꝰ a q̄ ꝑncipal'r ſunt miracula nō pōt reddere teſtimoniū falſum. Chr̄s aūt faciebat miracl'a: ḡ ꝑdicabat ꝟitatē. Et qꝛ ſine pctō ⁊ deū ſe dicebat: ſequitur ꝙ ita eſſʒ: etiāſi nō feciſſet miracl'a imperādo ſʒ orādo. (Sed) nō obſtātibꝰ tot ⁊ talibꝰ miraculꝭ (vos nō creditꝭ: qꝛ nō eſtꝭ ex ouibꝰ meis). i. qꝛ nō eſtis de nūero ꝑdeſtinatoꝝ ſm̄ Aug. Sed ꝯ ꝑmo. Nā ſi ꝓpterea crediꝰ qꝛ ſumꝰ ꝑdeſtiati. i. a deo eternal'r dilecti ⁊ electi ad credendū ⁊ ad felicitatē: nullꝰ credere pōt niſi deꝰ hoc dederit: ⁊ cōſeq̄nter infidelitas nō erit pctm̄. Ad h' ſā. Tho. ſic dr̄. Infidelitas eſt pctm̄: qꝛ i infidelibꝰ eſt cā quare nō dat eis credere: id ē pctm̄ originale vl' actuale. Exemplū: Videre nō poſſum niſi me ſol illuminauerit: ſi tamē oculos clauderē nō viderēʒ: nō ex parte ſolis: ſed ex ꝑte mea qui cauſaʒ huic ꝑbeo: oculos claudens. Et qꝛ hec cauſa in oibꝰ eſt: quicūqꝫ deſerunt: iuſto dei iudicio deſerunt: ⁊ quicūqꝫ eligunt: dei miſeratiōe eligunt. Hec ille. Quō tn̄ infidelitas ſit peccatū ꝯtrarie: ⁊ nō pure negatiue: vt in his q̄ de chr̄o nihil audierūt: vide. ij. ij. q. x. ar. j. vbi tenet ꝙ infideles negatiue nō dānant ꝓpter infidelitatē: ſed ꝓpter alia peccata q̄ ſine fide nō remittuntur. Secundo qꝛ videret eos inducere ad deſperationem. Ad hoc dicit dupliciter.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Primo ꝙ cū chr̄s videret eos nō eſſe ꝑde
ſtinatos ⁊ in pn̄ti malos: ꝓpter vtrūqꝫ di/
xit p̄dicta: ſed alteꝝ tm̄ voluit ab eis intel
ligi. ſ. ꝙ erāt mali: non aūt ꝙ erāt p̄sciti: a
nobis aūt voluit itelligi vtrūqꝫ. Alio mō
dr̄ ſm̄ s. Tho. ꝙ dn̄s loq̄bat̄ multitudini
in q̄ erāt̄ aliq̄ ꝯuertendi: aliq̄ in ſua ꝑfidia
relinq̄ndi. Ex his ḡ verbis oēs timere de
buerūt: null⁹ ꝟo deſperare. Et etiā dato:
ꝙ ſingulari ꝑſone fuiſſet locut⁹ dicens: tu
es p̄ſcitus: adhuc nō debuiſſet deſperare:
qꝛ talia verba ꝯdicionate debuiſſent intel
ligi. ſ. ſi nō peniteret. Hec aūt patet ex ſctō
Tho. j. di. xlviij. Prime aūt expoſitiōi vi/
det̄ ꝯgruere qḋ ſequit̄ (Oues mee vocem
meā audiūt). i. p̄ceptis meis ex aīo ſiue le/
tant̄ obediūt: ſm̄ Alchu. Aug. Nō recu/
ſatur labor ſi aderit amor. quia qui amat
nō laborat. Ois labor nō amātib⁹ grauis
eſt. Hec ille. Ex hoc aūt patꝫ ꝙ oues de q̄
bus chr̄s iudeos volebat intelligere non
ſunt ſolū ꝑdeſtinati: qꝛ tales aliq̄n ſunt in
mortali pctō: neqꝫ audiūt vocem dn̄i: vt
Paul⁹ q̄n eccl'iam dei inſeq̄bat̄: niſi dicat̄
audiūt ſm̄ ꝑdeſtinationē. i. audiet (⁊ ego
cognoſco eas) nō ſolū noticia ſimpliciter
qua etiaꝫ lupos cognoſco: ſed noticia ap/
probatiōis ⁊ electionis ad vitā eternā (et
ſequūtur me) Alchui. Oues chr̄i chr̄m ſe
quūtur: hic māſuetudinis ⁊ innocētie vi/
am icedēdo: ⁊ poſt ad gaudia vite eterne
itrādo. vn̄ ſeq̄t̄ (Et ego vitā eternā do eis)
Eſt āt notādū ꝙ ſicut dr̄ s. Tho. j. pte. q.
xviij. ⁊ eſt ſn̄ia ſumpta ab Ariſto. in li. de
āīa. vita dupliciť ſumit̄. Vno mō ꝑ ipſa
eſſentia vel natura ſeu ſubſtātia rei viuētꝫ
ſicut humanitas dr̄ vita. Alio mō ꝑ opa/
tione rei viuētis: ſicut ſentire ⁊ intellige/
re. Primo ergo mō tā beati q̄ꝫ damnati ſi
ue hoies ſiue angeli habituri ſunt eternaꝫ
vitā: quia vtriqꝫ erūt icorruptibiles. Se/
cūdo ꝟo mō dānati hoies nō habebūt for
te vitā eternā. qꝛ nullā forte habebūt ope
rationē ꝑpetuā. Angeli ēt mali habebūt
eternā vitā aliq̄ mō: qꝛ hn̄t aliquā opatio
nē ꝑpetuā: ſꝫ ei ſe itelligūt ſm̄ theologos
Sed tn̄ ꝓprie illa opatō nō dr̄ vita eterna
qꝛ vita ſonat i bonū: cognitio āt eoꝝ ē eis
ad malū ⁊ penā (⁊ nō ꝑibūt i eternū) ⁊ ſic
audiendū ē ſꝫ Aug. vos āt ꝑibitꝫ i eternū
qui non eſtis ex ouibus que me ſequūtur.

Sed ꝯ. qꝛ Judas ꝑijt. Ad h̄ dr̄ Theo.
ꝙ dn̄s loquit̄ de ꝑſeuerātib⁹ ⁊ volētib⁹ pa
ſtorem ſeq̄. Nihil em̄ p̄t eas auertere a pa
ſtore niſi eis volētib⁹. Aug. ꝟo videt̄ velle
ꝙ dn̄s loq̄tur de ꝑdeſtinatꝫ. vn̄ ait. De ill'
ouib⁹ de q̄b⁹ dr̄: nouit dn̄s q̄ ſunt ei⁹: nec
lupus rapit: nec fur tollit: nec latro interfic.
ſecurus eſt de nūero eaꝝ: q̄ ꝑ eis nouit q̄d
dedit. Hec ille. Sed ꝯ Aug. arguit̄ qꝛ p̄/
deſtinati aliq̄n mortal'r peccāt: vt petrus
negādo chr̄m. ḡ ⁊ rapiunt̄: ꝯ illḋ qḋ ſub/
dit̄ (⁊ nō rapiet eas q̄ſqꝫ de māu mea) Ad
h̄ dico ꝙ nō rapiunt̄ niſi ad tp̄s. Vl' dico
ꝙ neqꝫ vi neqꝫ aſtutia rapi pn̄t niſi ipſ vo
lentib⁹ ⁊ chr̄o ꝑmitētē: ſic neqꝫ etiā nō p̄/
deſtinati. Lꝫ āt nō ꝑire i eternū ſit ꝑdeſti/
natis ꝓpriū: tn̄ nō rapi eſt oib⁹ cōe: qꝛ chr̄s
vult oēs ſaluari ſi velint q̄ ops eſt. Qḋ p̄/
bat ꝯſeq̄nter di. (Pr̄ qḋ dedit mihi mai⁹
oib⁹ eſt). i. forti⁹ diabolo ⁊ oī creat̄a. De/
dit em̄ ſm̄ Aug. pr̄ filio deitatē: ⁊ ꝯſeq̄nt̄
ſuā potētiā ⁊ ſuā ſciam: ⁊ oēꝫ ſuā ꝑfectōꝫ
vn̄ ē pr̄i eq̄lis. Eſt inquā mai⁹ oib⁹. vt dic
ſan. Tho. Primo natura. Joā. v. Sic pr̄
hꝫ vitā in ſemetipſo ⁊c̄. Scḋo ptāte Jo.
vj. Ptātēꝫ dedit ei iudiciū facere ⁊c̄. Ter
tio reuerētia ⁊ honore. Phil'. ij. Dedit illi
nomē ⁊c̄. Mai⁹ eſt ḡ oib⁹ qḋ dedit mihi
pater: vt. ſ. ſim verbū ei⁹: vnigēit⁹ ei⁹: ſplē
dor lucis eius. Hec ille. Ex hoc aūt vult
chr̄us ꝓbare ꝙ nemo pōt oues ſuas rape.
Probat aūt idē adhuc alia rōe ſic (Et ne/
mo pōt rape de manu pr̄is mei) Manus
āt dei ſm̄ Aug. trib⁹ modis ſumit̄: Vno
mō ꝑ dei ptāte: ſicut pōt poni exēplū ō eo
ꝙ dicit̄ de egypto ſuuꝫ ꝓpl'm in manu va/
lida eduxiſſe. Alio mō ꝑ dei verbo: q̄ de⁹
opat̄ ſicut artifex ꝑ artē ſuā. Solēt em̄ vt
ait hoies dicere man⁹ ſuas etiā alios ho/
mines ꝑ q̄s faciūt qḋ volūt. Tertio ipſuꝫ
dei op⁹: ſic dr̄ (vt ait) q̄s cognoſcere manū
ſuā: cū ſcr̄ptura ſuā cogſcit. Hic aūt vt dic
ꝑmo mō ſumit̄. Et ex hoc vult fili⁹ infer/
re ꝙ etiā de manu ſua null⁹ rape pōt: cuꝫ
ſit eadē vtriuſqꝫ man⁹ vel potētia. Unde
ſubdit̄ (Ego ⁊ pater vnū ſum⁹). ſ. in ꝟtu/
te ⁊ potētia: qꝛ de hoc eſt ſermo ſm̄ Chry.

Eſt aūt ſciendū ꝙ Arrius dixit filium
eſſe patre miorē: ⁊ ab eo i eſſentia diuerſū

et i pſona. Sabelli⁹ ꝟo tenuit aliud extremũ dicẽs: ꝙ neq in natura vel eſſentia neq in pſona diſtiguũtur. Ueritas eſt medio: qꝛ ſunt vnũ in eſſentia: ꝛ diſtinguũtur in pſonis. Unde vtrũq errorẽ chꝛs in his ꝟbis deſtruxit. Nã ſicut dicit ſan. Tho. j. di. ix. ꝛ. iij. di. vj. neutrũ genus ad naturã: maſculinũ ꝟo ad pſonã ptinet. Cũ ꝰ dic ſaluator: vnũ in genere neutro ſcat vnitatez nature. cũ ꝟo dr: ſumus: in maſculino ꝛ in plurali ſcat vnitatẽ pſonaꝝ. Aug. Utrũq audi: ꝛ vnũ ꝛ ſum⁹: ꝛ a carybdi ꝛ a ſcylla liberaberis. Q, dixit: vnũ: liberat te ab Arrio. Q, dixit: ſumus: liberat te a Sabellio. Si vnũ: nõ ergo diuerſum. ſi ſum⁹ ergo pater ꝛ filius. Hec ille. Sicut autez dicit Hila. viij. de trini. ad hoc dicũt ſectatores Arrij: ꝙ pater ꝛ fili⁹ ſunt vnũ voluntate: qꝛ. ſ. idẽ volũt: nõ aũt natura deitatis: q̃ſi vterq ſit de⁹. Unde deus ꝛ creatura et aliquo mõ vnuz dicunt. Sed ꝯtra hoc arguit: quia chꝛs nõ pbaſſet ſm hoc ꝙ nemo de manu ſua põt oues rape amplius q̃ poſſit qs rape de manu moyſi vel alterius. Et pterea s. Tho. ad idẽ arguit ſic: Quecũq ſunt vnũ ſimpliciter. i. ſine additione: ſunt vnũ ſm ſubſtantiã: qꝛ cũ vnuz dicat ſicut ꝛ ens: ſicut nihil dicit ens ſimpliciter: niſi ſm ſubſtantiã vel naturã: ita neq dicit ſimpliciter vnũ. Sed hic pater ꝛ filius dicunt vnũ ſimpliciter: igit ſt vnuz ſm ſubſtantiã. Unde nunq inuenit ꝙ de⁹ ꝛ creatura. ſ. pura dicant vnũ niſi cũ additione. ſm illud. j. Coꝛ. vj. Qui adheret deo vnus ſpirit⁹ eſt. Et ideo iudei meli⁹ chꝛi doctrinã intelligẽtes in hac parte q̃ miſeri arriani: intellexerũt ꝙ ſe deũ fatebatur: quia hoc ipſa chꝛiſti verba ſonabant. Hoc em̃ iudeoꝝ lapides teſtant: qui ideo voluerũt eũ lapidare: quia intellexerũt in his verbis: ꝙ ſe deũ aſtruebat. In hac parte eſt documentũ litterale: ꝙ nõ opoꝛtet diabolũ timere: qꝛ talẽ habem⁹ adiutorem: ꝙ capi non poſſumus niſi volentes. Grego. Debilis eſt hoſtis qui nõ põt vincere niſi volentẽ. Hec ille. Eſt ꝛ aliud. Nã vt ex verbis chꝛi patz: aliq̃ ſunt oues non ſue ſed diaboli. q. ſ. ſunt lupi ſub veſte ouina. Cognoſcit autẽ ſm Chꝛyſ. lupus ſic contectus. Primo ſi moꝛdet dentibus id eſt detrahit. Scdo ſi nõ clamat verſus terrã: ſed vlulat ꝟſus celũ: vt hypocrite ſe extollẽtes: ꝛ viros celeſtes p infamiã depmentes. Tertio ſi nõ paſcunt herbis celeſtiũ ꝯſolationũ: ſed carnib⁹ voluptatum. Sũt aũt ꝛ quedã oues chꝛi: q̃ cognoſcũt Primo ex opib⁹ bonis: Iuxta illud: Opa q̃ ego ꝛc. Scdo ſi vocẽ paſtoꝛis audiunt: q eſt q̃druplex: vt colligit ex ſcpturis. ſcz Exterioꝛ exhoꝛtatio: Interioꝛ inſpiratio Bñficioꝝ elargitio: ꝛ Coꝛpalis flagellatio. Tertio ſi cognoſcunt a chꝛo paſtoꝛe q̃d fac p imaginẽ ſuã quã eis impſſit. ꝛ p arma virtutũ qb⁹ eas oꝛnauit: ꝛ p doctrinã charitatis qua eas inſtruxit. Si aũt iſtis careãt nõ cognoſcunt ab eo. Et q̃rto ſi paſtoꝛẽ ſequũtur p viã virtutũ. Hec q̃ttuoꝛ ſigna ouiũ chꝛi ponũtur in hoc euangelio vt patz intuenti.

Quantũ ad tertiũ tangit iudeoꝝ malignatio. Pro qua aduertendũ eſt ꝙ Leui. xxiiij. mandat vt blaſphem⁹ lapidet. Eſt aũt blaſphemia ſi qd eſt dei creature attribuat vel ecõuerſo. Quia ꝰ intellexerũt ꝙ chꝛs ſe deũ dicebat: tanq blaſphemũ voluerũt eũ occidere: id dicit (Suſtulerũt ꝰ lapides iudei vt lapidarẽt eũ) Sed q̃ malignitas erat iſta: ſi credebant ſe obedire deo: Dico ꝙ erat maxima malignitas: qꝛ iſta ſua ignorãtia ꝙ. ſ. neſcirẽt chꝛm eſſe deum: erat q̃dammõ affectata: vt dicit ſctũs Tho. iij. q. xlvij. ꝛ ex inuidia ꝛ odio pcedebat. Miracula em̃ ſua eũ clamabãt deũ: ſed iſti viri flagitioſi paſſionẽ ſectãtes: eis nolebãt attendere. (Rñdit eis Jeſus) nõ timens lapides: ſed volens eoꝝ furoꝛẽ rationabiliter mitigare. Per hec tamen que ſequũtur vt dicit Chꝛyſ. non vult verba ſua q̃ſi maledicta excuſare aut reuocare: ſed affirmare ꝛ oſtẽdere ꝙ male de eo ſentiebãt. (Multa bona opa oñdi vobis) ſm Alchui. ſanando infirmos: ꝛ docẽdo indoctos (ex patre meo) Poteſt aũt ly ex: dicere habitudinẽ cauſe finalis: ꝛ eſt ſenſus ſm Alchui. ꝙ in oibus ſuis opib⁹ gl'iam dei q̃ſiuit ꝛ ꝓpter ipaz opa bona fecit ſicut ſi dicam⁹ ex diuina bonitate pcedere oia bona. i. ꝓpter dei bonitatẽ ſicut ꝓpter cauſam finalem. Uel habitudinem cauſe ſeu principij efficiẽtis: ꝛ eſt ſenſus: ꝙ a patre

accepit virtutē ſuā q̄ miracl'a facit ⁊ docet
(Propter qđ eoꝝ opꝰ me lapidatꝫ?) q̄ſi di
ceret: Opa mea merent̄ ꝙ a vobis debeā
amari nō lapidari: ⁊ ſi aliq̄d feci rep̄hēſiōe
dignū: dicatis q̄d eſt illđ opꝰ ꝓpter qđ me
vultis lapidare (Rn̄derunt ei iudei Cre
do niſi chr̄s eos inuiſibilit̄ cohibuiſſet: ꝙ
nō verbis ſꝫ lapidib⁹ ei rn̄diſſent ꝓpter ni
miā inuidie ⁊ furoris rabiē: maxie q̄ꝛ exi
ſtimabāt ſe iuſtā cām habere mortis eius
quā tantū appetebāt (de bono ope nō la
pidamꝰ te) ſm em̄ ꝙ dicit Alchui. chr̄i be
neficia negare nō poterāt: vn̄ ea ꝯuis in
uiti ꝯfitent̄ (ſed de blaſphemia et) ꝓ id eſt
(quia tu hō cū ſis: facis teip̄m deū). ſ. di
cendo vnū ſumꝰ. Augꝰ. Ecce iudei intel
lexerunt qđ Arriani nō intelligūt. Hec il
le. Dicūt autē ſm s. Tho. ꝯtradictoria. ſ.
bona illū opa facere: ⁊ vſurpare ſibi diui
nos honores. Nō em̄ poſſet miracl'a face
re ſi deū blaſphemaret falſa p̄dicādo: quia
deꝰ nō approbat falſitatē (Rn̄dit eis Je
ſus: Nōne ſcriptuꝫ eſt in lege veſtra). i. in
ps. Sicut em̄ dicit Chryſ. ⁊ s. Tho. ſcri
tura veterꝫ teſtamēti aliqn̄ in legē: ꝓphas
⁊ pſalmos diuidit̄. iuxta illđ Luc. vltimo
Oportꝫ impleri q̄ ſcripta ſūt in lege ⁊ p
phetis ⁊ pſalmis de me. Sed aliqn̄ diui
ditur in legeꝫ ⁊ ꝓphetas: itꝫ ꝙ pſalmi ſub
ꝓphetis includunt̄. ſm illud Matth. xxij.
In his duob⁹ mādatꝫ vniuerſa lex pēdet
⁊ ꝓphete. Aliqn̄ oēs ille ptes ſeu tota ſcri
ptura veterꝫ teſtamēti noie legis ſcat̄: vt
hic (Ego dixi dij eſtis) Dicit̄ āt deꝰ tripli
citer. ſ. ꝑ naturā: ⁊ ſic caret pl'ali. Deꝰ em̄
eſt vnꝰ: vt habet̄ Deut. vij. Per nūcupa
tionē: ⁊ ſic idola dicunt̄ dij. Et ꝑ parti
cipationē: ⁊ ſic dicunt̄ dij q̄ a deo hn̄t ſcti
tatē vel autoritatē vel aliđ diuinū donuꝫ.
Et ſic dr̄ Exo. xxij. Dijs nō detrahes. Et
ſic etiā in pſalmo de iudicib⁹ ⁊ ꝓpheꝫ dr̄:
Ego dixi dij eſtis. Ex his arguit chr̄s ſꝫ
Chryſ. Pōt aūt rō chr̄i dupliciť formari
Vno mō vt velit ſe tanq̄ naturalr̄ deum
p̄ferre dijs participatiue dictis: ſic illud a
q̄ aliq̄ participatiue talia dicunt̄: eſt ꝑ eſ
ſent iā tale. i. ip̄a ſua eſſentia eſt talis: vel
ex ip̄a ſua eſſentia habet ꝙ ſit tale ⁊ nō ab
aliq̄ extrinſeco. Sic em̄ videmꝰ ꝙ oia lu
cida: ſunt lucida ꝓpter ſolē, ⁊ oia calida ca
lore igneo ſunt calida ꝓpter ignē. Sed ꝓ
phete dicti ſunt tl'es. i. dij ꝑticipatiōe diui
verbi. Ergo diuinū verbū ē eſſentialr̄ deꝰ
⁊ ꝯſeq̄nter ſi ſe deū facit nō blaſphemat: ⁊
tūc ſic legit̄ (Si illos dixit) ſcriptura. ſ. ſeu
lex (deos ad q̄s ſmo) ſeu verbū (dei factus
eſt). i. reuelatꝰ (⁊ nō pōt ſolui ſcriptura). i.
nō pōt falſitatꝫ argui vel blaſphemie (quē
pater ſctificauit). i. ſctm̄ gēuit eternalr̄: ſꝫ
Aug. Vel ſctm̄ fecit ſm humanitatē: ſm
Theo. ⁊ hoc ex nō ſctō negatiue: ⁊ nō cō
trarie vel p̄uatiue. Chr̄us em̄ nunq̄ fuit
pctō: nec etiā aliqn̄ fuit potēs hr̄e grām
dei ⁊ nō habēs inq̄ntū hō: q̄ꝛ a p̄mo inſtā
ti ſue ꝯceptiōis fuit ſctūs ⁊ btūs. Vide d
hoc s. Tho. iij. par. q. xxxiij. (⁊ miſit i mū
dū) tanq̄ ſaluatorē ſm Theo. (vos dicitꝫ
q̄ꝛ blaſphemas) tu. ſ. quē pater ſctificauit:
(quia dixi filius dei ſum) q̄ſi diceret: Iſta
ē magna ſtoliditas: Sed q̄ꝛ potuiſſent di
cere: quō ꝓbas te eſſe dei filiū: idō ꝓbat h
ꝯſeq̄nter ꝑ ea q̄ ſubdunt̄ ⁊ poſtea exponē
tur. Alio mō pōt formari rō taliter: vt in
ea chr̄s nō ſe aſſerat deū ꝑ naturā: ſꝫ ꝑ par
ticipationē: ſed tn̄ excellent̄ inter oēs ꝓphe
tas: facta hoc rōne ꝓbat ſe deū ꝑ naturam
Format̄ ḡ ſic: Si abſq̄ peccato blaſphe
mie ꝓphete potuerūt dici dij ſꝫ ſcripturā:
multo magis ille quē pater. i. deus ſctifi
cauit ſp̄ualiter ⁊ excellent̄ tanq̄. ſ. chriſtū
quē ſaluatorē miſit in mundū: pōt ſic dici
Cōſtabat aūt iudeis ⁊ ip̄i credebāt ꝙ do
minus ieſus erat chr̄s: ſꝫ puꝝ hoiem cre
derēt vt mltiplicit̄ ex euāgelijs patere pt.
Sed ꝯtra: quia ſm hoc videbit̄ ꝙ chr̄us
poſſit dici dei filius ꝑ adoptiōem ſi ſe di
cit deum participatiue: qđ repugnat ſan
cto Tho. iij. parte. q. xxiij. Ad hoc aūt di
co ꝙ chr̄s dicere potuit ſe deū participati
ue: ſm opinionē iudeoꝝ q̄ eum chriſtum
eſſe credebāt. Vel dico ꝙ cū format̄ ratio
ſcđo mō: nō ſic eſt intelligendū quaſi chri
ſtus voluerit ſe dicere deuꝫ participatiue
Sed ſe habere id vnđ aliqui dicti ſunt dij
participatiue. id eſt gratiā dei. Nō ſtat
ꝙ haberet illud tale: ⁊ tn̄ ab eo nō deberꝫ
denominari talis: ſed ab excellentiori for
ma: id eſt deitate. Quam quia iudei in eo
negabant: non tamē ꝓpter hoc habebant
ſufficientē cām currendi ad lapides: quia

poterāt credere ꝙ ſe deū diceret participatiue ꝑ gratiā dei: qđ non eſt lapidatōe dignū: ꝙuis ſe talit deum nō diceret: ſed intēdebat dicere ꝙ vel ſic poterat dici deꝰ ſi nō excellētiori modo vt illi credebant. Sed vnde habuerūt iudei ꝙ chr̄s filius dei eſſet? Rn̄dz s. Tho. ꝙ dn̄s hoc dixit ꝓtualit̄: lz nō expſſe. q2 dixit. ego ⁊ p̄r vnū ſumꝰ. ⁊ qđ dedit mihi p̄r ⁊c̄. Accipe enī naturā ab aliq̄ ⁊ eſſe vnū in natura cū eo: rationē filiatiōis habet. Hec ille. Sz contra. q2 ſm̄ hoc ſpūſſctūs eſſet filꝰ. Dico ꝙ loquit̄ de acceptōe ꝑ generationem. q̄ modo ſolū iudei credebāt alicuiꝰ naturā alteri cōicari: cum nihil ſcirent ꝑ modū amoris in identitate nature ꝓcedere: qđ eſt ſpūſſcti. Sed iterum contra: q2 ſm̄ hoc ignis genitus eſſet filius. Dico ꝙ ſanctus Tho. loquit̄ de acceptōe nature a viuente: cuiuſmodi eſt deꝰ pater. Igit̄ non primo ſed ſecūdo modo videt̄ formanda ratio ſm̄ Chryſ. dicētē. Interim q̄dē vt ſuſcipet̄ ſermo: hūilis locutus eſt. Poſtea aūt ad maius eos reduxit: oſtendēs ꝙ in nullo minor eſt patre: cum ſubdit̄. (Si nō facio opa patris mei nolite credere) Hec ille. Opa aūt p̄ris chr̄s appellat ea q̄ nullus facere p̄t niſi p̄r vel aliq̄s p̄ri equalis. (Si aūt facio) ꝓpa aucte alia q̄ ſunt ſoliꝰ dei (ſi mihi). i. ꝓpt̄ me ſeu ꝓpt̄ ỽba mea (n̄ vult̄ credere) me eē deuz (opib) credite) q̄ ꝑte meam diuinitatē loquunt̄ q2 nulluz eſt euidentiꝰ indiciū de rei natura ꝙ̄ propria eius opatio: ſm̄ ſanctū Tho (vt cognſcatis: ⁊) ꝑ id eſt (credatis q2 pater in me eſt ⁊ ego in patre. Hila Hoc eſt. dei filꝰ ſum. hoc eſt. ego et pater vnum ſumꝰ

Eſt autē ſciendū ꝙ filius eſt in patre ratione ſue eſſentie. q2. ſ. eſſentia que eſt filꝰ eſt in patre cum ſit eadē. ſimilit̄ ratōe relationis. q2 vnum relatiue oppoſitoꝝ eſt in alio ſm̄ intellectū. Et ſilr̄ ſm̄ originē: q2 illa origo eſt manens in dicente. E cōuerſo pater eſt in filio rōe eſſentie ⁊ relatiōis eadem rōe: et rōe etiā originis. q2 in ỽbo qđ ōr eſt oē qđ ỽbo dr̄. Eadē aūt eſt rō đ ſpūſctō. Uide de his ſan. Tho. j. ꝑ. q. xlij. Et ꝯcordat ſan. Tho. cū Hilario. ⁊ Augu. et Amb. q̄ tenent p̄rem eſſe in filio ⁊ e cōuerſo. eo ꝙ vnuſq̄ſq3 horū eſt ſua eſſentia. ⁊ eadem eſt vtriuſq3 ⁊ i vtroq3. Eſt ꝗ p̄r in filio ꝑ eſſentie idētitatē: ⁊ ꝑ eq̄litatē ex ꝯſeq̄nti. hō ỽo i deo ꝑ grē ſilitudinē. ⁊ ꝯſequent̄ alit̄ ⁊ alit̄. Et de hoc eſt documentū morale: de q̄ ait Aug. Nō enim ſic filꝰ dic̄. in me ē p̄r ⁊ ego i illo: quō poſſunt dicere hoīes. Si eīm bn̄ cogitamꝰ ⁊ bn̄ viuamꝰ: in deo ſumꝰ: ⁊ deꝰ i nobis ē q̄ſi ꝑticipātes eiꝰ grāz ⁊ illumiati ab ipo. Unigenitꝰ autē filꝰ in p̄re eſt. ⁊ p̄r i illo tanq̄ equalis. Hec ille.

Feria q̄nta poſt dominicā đ paſſione Textꝰ euange. Lu. vij

r Ogabat ieſū q̄dā phariſeus vt māducaret cū illo. et ingreſſus domuz phariſei diſcubuit. Et ecce mulier q̄ erat in ciuitate peccatrix vt cognouit ꝙ accubuiſſet i domo phariſei: attulit alabaſtruz vnguenti. et ſtās retro ſecꝰ pedes eius lachrymis cepit rigare pedes eiꝰ: ⁊ capillis capitꝫ ſui tergebat: ⁊ oſculabat̄ pedes eiꝰ ⁊ vnguento vngebat. Vidēs aūt phariſeꝰ q̄ vocauerat eū: ait itra ſe dicēs. Hic ſi eſſet ꝓpheta ſciret vtiq3 q̄ et q̄lis eſt mulier q̄ tāgit eū q2 peccatrix eſt. Et rn̄dēs ieſus dixit ad illū. Simō habeo tibi aliq̄d dicere. At ille ait. Magiſter dic. Duo debitores erant cuidam feneratori. Vnus debebat denarios quīgentos: et aliꝰ q̄nquaginta. Nō habentib) illꝭ vn̄ redderent: donauit vtriſq3. Quis ergo eū plus diligit? Reſpondens ſimon dixit. Eſtimo q2 is cui plꝰ donauit. At ille dixit ei. Recte iudicaſti. Et cōuerſus ad mulierē dixit ſimōi. Vides hāc mulierē. Intraui in domū tuā: aquam pedib) meis n̄ dediſti. hec aūt lachrymis riga

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN